

محمد ہدی حادی پور

مسابقه
مربی
مفتی
خانم

شناخته شده

نقش خاتم ۲ | نکاتی کوتاه از چهل حدیث پیرامون امام مهدی (عج)

مؤلف: محمد مهدی حائری پور

به سفارش معاونت فرهنگ، آموزش و پژوهش

بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عج)

ناشر: انتشارات بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عج)

طراح جلد و صفحه آرا: آتلیه مصور | mosavver_ir

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول - پاییز ۱۴۰۳

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۳۷۰۶-۱-۲

قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

قم: جمکران / بلوار انتظار / مجتمع یاوران حضرت مهدی موعود (عج)

تلفن: ۰۲۵-۳۷۲۵۴۸۴۰ / ۰۲۵-۳۷۲۵۴۹۰۱

تهران: خیابان طالقانی / میدان فلسطین / شماره ۳۸۷ | تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۰۰۰۵۹

مقدمه

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ مَا إِنِ تَمَسَّكْتُمُ بِهِمَا لَأَنْ تَضِلُّوا بَعْدِي كِتَابُ اللَّهِ وَ عِثْرَتِي أَهْلُ بَيْتِي وَإِنَّهُمَا لَأَنْ يُفْتَرَقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ: رسول اکرم ﷺ فرمود: همانا من دو چیز گرانبها در میان شما می‌گذارم که اگر شما بر آن دو چنگ بزنید هرگز بعد از من گمراه نخواهید شد، یکی کتاب خدا و دیگری فرزندان من است. این دوازدهم جدا نمی‌شوند تا اینکه بر من وارد شوند در کنار حوض. برای شناخت و درک درست اسلام، دو منبع اصلی و اساسی وجود دارد: نخست کلام خدای متعال یعنی قرآن کریم که نقشه راه انسان برای رسیدن به مقام عبودیت و بندگی است و دیگری سنت و حدیث که مَبْنِیْن و مُفسر قرآن کریم است.

در کنار احادیث بسیار و روایات متعدد از ائمه معصومین علیهم‌السلام، انوار سخنانی از سلسله جلیله امامت در مورد وجود پربرکت و نورانی امام مهدی علیه‌السلام و حوادث و وقایع مربوط به دوران آخرالزمان و آینده روشن بشریت پرتو افشانی می‌کند که گرمای امید بخش و روح انگیز آن کمتر به سرزمین جان و دل عاشقان آن حضرت تابیده است؛ سخنانی که مطالعه و تدبر در آنها، ریشه‌های درخت یقین به وجود پربرکت آن میرمهر و مهربانی را در دل هر مؤمنی مستحکم و میوه‌های معرفت را در جان عاشقان آن حضرت به ثمر می‌نشانند.

مجموعه پیش روی با عنوان «نقش خاتم ۲» حاصل انتخاب «چهل حدیث» از سخنان ائمه معصومین علیهم السلام است که با هدف ترویج و گسترش عطریاد و نام امام زمان علیه السلام در جامعه و توجه دادن به وجود و حضور آن حضرت علیه السلام به سفارش بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام و با کوشش عالمانه و خالصانه برادر ارجمند جناب حجت الاسلام محمد مهدی حائری پور و نظارت و ارزیابی حجت الاسلام تقی حاتمی به سامان رسیده است.

در این تلاش سعی شده در کنار متن عربی و ترجمه روان آن، نکاتی ناب که از روایات قابل استخراج است به اختصار بیان گردد تا علاوه بر کمک به فهم روایت، راه یادگیری، حفظ و ماندگاری ذهنی آن نیز تسهیل شود.

به امید روزی که چراغ راه هر مؤمن و آزاده‌ای سخنان نورانی اهل بیت علیهم السلام باشد.

بارالها! دستان آلوده ما را بگیر و راه و رسم «چگونه زیستن» و «چگونه مردن» را به ما بیاموز و آفتاب وجود آن حضرت را با پایان شب‌های تاریک و سرد دوران غیبت، برما بتابان و چشمان ما را به نور وجود آن حضرت روشن گردان.

آمین یا رب العالمین

محمد رضا نصوری

معاونت فرهنگ، آموزش و پژوهش

بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام

ضرورت وجود امام در هر زمان

عن الامام موسى بن جعفر عليه السلام قال: «مَا تَرَكَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ الْأَرْضَ بِغَيْرِ إِمَامٍ قَطُّ مُنْذُ قُبِضَ آدَمُ عليه السلام يَهْتَدِي بِهِ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ وَهُوَ الْحُجَّةُ عَلَى الْعِبَادِ مَنْ تَرَكَهُ ضَلَّ وَ مَنْ لَزِمَهُ نَجَا حَقًّا عَلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ»^۱

امام کاظم علیه السلام: خداوند از زمان وفات حضرت آدم علیه السلام، هرگز زمین را بدون امام وانگذاشته است. امامی که به وسیله او [مردم] به خدا هدایت می‌گردند و او همان حجت [خدا] بر بندگان است که هر که او را وانهد گمراه شده و هر که پیرویش کند نجات یافته است. این [نصب امام] حقی بر خداوند است.

نکته‌ها

۱. از سنت های قطعی خدا تا دوام جریان امامت در زمین است.
۲. امام، منصوب از سوی خدا و برای هدایت مردم است و بدون وجود و هدایت او گمراهی است.
۳. تنها راه نجات و سعادت برای انسان ها، پیروی از امام و پیشوای الهی است.

ضرورت شناخت امام

قال رسول الله ﷺ: «مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَعْرِفْ إِمَامَ زَمَانِهِ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً»^۱.

پیامبرگرامی خدا ﷺ:

کسی که مُرد و امام زمان خود را نشناخت پس به مرگ جاهلیت مرده است.

نکته‌ها

۱. نشناختن امام و پیروی نکردن از او سبب خروج از اسلام است.
۲. در هر زمانی، امام حقی وجود دارد که شناخت و اطاعت از او واجب است.
۳. در روایات متعدد و معتبر از بزرگان دین، بر لزوم اطاعت از امام حق تأکید شده است.

شناخت امام، راه شناخت خدا

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عليه السلام قَالَ: خَرَجَ الْحُسَيْنُ بْنُ عَلِيٍّ عليه السلام عَلَى أَصْحَابِهِ فَقَالَ: أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ اللَّهَ جَلَّ ذِكْرُهُ مَا خَلَقَ الْعِبَادَ إِلَّا لِيَعْرِفُوهُ فَإِذَا عَرَفُوهُ عَبْدُوهُ فَإِذَا عَبْدُوهُ اسْتَعْنَوْا بِعِبَادَتِهِ عَنْ عِبَادَةِ مَنْ سِوَاهُ فَقَالَ لَهُ رَجُلٌ يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ بِأَبِي أَنْتَ وَ أُمِّي فَمَا مَعْرِفَةُ اللَّهِ قَالَ مَعْرِفَةُ أَهْلِ كُلِّ زَمَانٍ إِمَامَهُمُ الَّذِي يَجِبُ عَلَيْهِمْ طَاعَتُهُ^۱

حدیث کردند ما را... از حضرت صادق عليه السلام که روزی حضرت امام حسین عليه السلام به اصحاب خود فرمود: ای مردم خداوند خلق ننموده است بندگان را مگر از برای آنکه او را بشناسند و چون او را شناختند عبادتش کنند و چون او را عبادت نمودند، بی نیاز شوند از عبادت غیر او. مردی عرض کرد: ای پسر رسول خدا، پدر و مادرم فدای تو باد، معرفت خدا چگونه است؟ فرمود: شناختن اهل هر زمان است امام زمان خودشان را، که واجب است بر آن‌ها اطاعت فرمایشات و اوامر و نواهی او.

نکته‌ها

۱. هدف از خلقت انسان‌ها خداشناسی و سپس بندگی اوست.
۲. بندگی خدا سبب رهایی از همه‌ی اسارت‌هاست.
۳. تنها راه رسیدن به خداشناسی، شناخت امامی است که خداوند اطاعتش را واجب کرده است.

عن أبي جعفر عليه السلام قال: «مَنْ مَاتَ وَهُوَ عَارِفٌ لِإِمَامِهِ لَمْ يَضُرَّهُ تَقَدَّمَ هَذَا الْأَمْرُ أَوْ تَأَخَّرَ وَمَنْ مَاتَ وَهُوَ عَارِفٌ لِإِمَامِهِ كَانَ كَمَنْ هُوَ قَائِمٌ مَعَ الْقَائِمِ فِي فُسْطَاطِهِ»^۱

امام باقر عليه السلام: هر کس بمیرد در حالی که به امام خویش آشنا است زیانی به حال او نخواهد داشت، خواه این امر پیش افتد و یا دیر کند، و هر کس بمیرد در حالی که آشنا به امام خویش است همانند کسی است که [بپا خاسته] در خدمت قائم علیه السلام در خیمه‌ی آن حضرت باشد.

نکته‌ها

۱. شناخت امام غایب از مهم‌ترین وظایف و اولویت‌های مؤمنان است.
۲. مؤمن منتظر اهل معرفت، مانند کسی است که در خدمت امام است گرچه در ایام غیبت بمیرد.
۳. مهم‌تر از درک ظهور امام، شناخت امام و تلاش کردن در مسیر اهداف ایشان است.

بشارت پیامبر ﷺ به ظهور امام زمان در غدیر خم

عن رسول الله ﷺ في خطبته الطويلة في غدیر خم:

... مَعَاشِرَ النَّاسِ إِنِّي نَبِيٌّ وَعَلِيٌّ وَصِيِّي أَلَا إِنَّ خَاتَمَ الْأَيِّمَةِ مِنَّا الْقَائِمُ
الْمُهْدِيُّ... أَلَا إِنَّهُ أَمُنْتُكُمْ مِنَ الظَّالِمِينَ أَلَا إِنَّهُ فَاتِحُ الْحُصُونِ وَهَادِمُهَا... أَلَا
إِنَّهُ مُدْرِكُ كُلِّ تَارٍ لِأَوْلِيَاءِ اللَّهِ... أَلَا إِنَّهُ خَيْرُ اللَّهِ وَخَيْرُهُ أَلَا إِنَّهُ وَارِثُ كُلِّ
عِلْمٍ وَالْحَاطِظُ بِهِ... أَلَا إِنَّهُ قَدْ بُشِّرَ بِهِ مَنْ سَلَفَ بَيْنَ يَدَيْهِ أَلَا إِنَّهُ الْبَاقِي
حُجَّةٌ وَلَا حُجَّةَ بَعْدَهُ وَلَا حَقَّ إِلَّا مَعَهُ^۱

پیامبر گرامی خدا ﷺ: ... ای جماعت مردم بدرستی که من پیامبر خدا و علی وصی
و جانشین من است. آگاه باشید! که خاتم الائمه ای که قیام کننده و هدایت شده
است از ماست... آگاه باشید! او انتقام گیرنده از ستمکاران است. آگاه باشید! که
او فاتح دژها و منهدم کننده ی آنهاست... آگاه باشید! او، به دست آورنده خون
همه ی دوستان خداست... بدانید! او خیرة الله و منتخب خدا است. بدانید! او
وارث تمامی علم است و به تمامی فهم و ادراک احاطه دارد... بدانید! او کسی است
که گذشتگان به او بشارت داده اند... بدانید! او حجت باقی است و هیچ حجتی
بعد از او نیست و هیچ حقی نیست مگر همراه اوست....

نکته‌ها

۱. اینکه پیامبرگرامی خدا ﷺ در غدیر خم درباره آخرین نفر از امامان علیهم السلام سخن گفته، نشانه اهمیت بالای مهدویت در اسلام است.
۲. پیامبرگرامی خدا ﷺ بر خاتمیت حضرت مهدی علیهم السلام و اینکه او آخرین حجت الهی است، تصریح کرده است.
۳. با این بیانات پیامبرگرامی خدا ﷺ، جایی برای مدعیان امامت پس از امام مهدی علیهم السلام باقی نمی ماند.

امام مهدی علیه السلام فردی از خاندان عترت

سُئِلَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عليه السلام عَنْ مَعْنَى قَوْلِ رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وآله «إِنِّي مُخَلَّفٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ كِتَابَ اللَّهِ وَ عِثْرَتِي» مَنِ الْعِثْرَةُ؟ فَقَالَ «أَنَا وَالْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ وَ الْأَيْمَةُ التَّشْعَةُ مِنْ وَلَدِ الْحُسَيْنِ تَأْسِعُهُمْ مَهْدِيَّتُهُمْ وَ قَائِمُهُمْ لَا يُفَارِقُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَ لَا يُفَارِقُهُمْ حَتَّى يَرِدُوا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ حَوْضَهُ»^۱.

از امیرالمؤمنین علیه السلام درباره‌ی معنای گفته‌ی رسول خدا صلى الله عليه وآله «دو چیز گرانبها در میان شما می‌گذارم کتاب خدا و خاندانم» سوال شد که عترت چه کسانی هستند؟ فرمود: منم، حسن و حسین و نه امام از فرزندان حسین، هم ایشان مهدی و قائم ایشان است، جدا نمی‌شوند از کتاب خدا و جدا نمی‌شود کتاب خدا از ایشان تا وارد شوند بر رسول خدا در کنار حوض کوثر.

نکته‌ها

۱. شیعه و سنی از پیامبرگرمی خدا ﷺ این حدیث را نقل کرده‌اند که پس از خود دو چیز بین شما باقی می‌گذارم: قرآن و عترت.
۲. طبق تفسیر امام علی علیه السلام، عترت پیامبرگرمی خدا ﷺ عبارتند از دوازده امام که آخرین آنها امام مهدی علیه السلام است.
۳. همراهی دائمی امامان با قرآن، دلیل بر عصمت و پاکی ایشان از هر گناه و خطایی است.

امام مهدی علیه السلام وارث انبیاء

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: الْأُئِمَّةُ بَعْدِي اثْنَا عَشَرَ عَدَدَ شُهُورِ الْحَوْلِ وَمِنَّا مَهْدِيُّ هَذِهِ الْأُمَّةِ لَهُ هَيْبَةُ مُوسَى وَبَهَاءُ عِيسَى وَحُكْمُ دَاوُدَ وَصَبْرُ أَيُّوبَ^۱
 پیامبر گرامی خدا ﷺ: امامان پس از من دوازده نفرند به تعداد ماه‌های سال
 و مهدی این امت از ماست، او هیبت و شکوه موسی، جلوه و درخشندگی
 عیسی، حکم (و قضاوت) داود و صبر ایوب را داراست.

نکته‌ها

۱. امام مهدی علیه السلام وارث ویژگی‌های شخصیتی انبیاء الهی است.
۲. مطابق روایات شیعه و سنی، امام مهدی علیه السلام از نسل پاک پیامبر گرامی خدا ﷺ است.
۳. در روایات متعدد به تعداد امامان تصریح شده و اینکه ایشان پس از پیامبر گرامی خدا ﷺ در یک سلسله ی متصل خواهند آمد.

اطاعت از حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه اطاعت از خدا

قال الباقر عليه السلام: ... فَإِنَّهُ يُقَسِّمُ بِالسَّوِيَّةِ وَيَغْدِلُ فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ الْبَرِّ مِنْهُمْ وَالْفَاجِرِ فَمَنْ أَطَاعَهُ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ عَصَاهُ فَقَدْ عَصَى اللَّهَ^۱ امام باقر عليه السلام: ... آن حضرت مال را به طور مساوی و معادل بین خلق الله تقسیم می کنند؛ چه اشخاص صالح بوده و چه فاجر باشند و هر کس که آن حضرت را اطاعت کند، خدا را اطاعت کرده و هر کسی نافرمانی و عصیان را نماید، خدا را نافرمانی کرده است.

نکته ها

۱. عدالت امام مهدی عجل الله تعالی فرجه همگان را شامل می شود.
۲. امام مهدی عجل الله تعالی فرجه در تقسیم اموال عمومی، مساوات را رعایت می کند.
۳. بندگی کردن خدا در گرو اطاعت کامل از امام زمان عجل الله تعالی فرجه است.

عَنْ زَيْدِ بْنِ ثَابِتٍ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وآله يَقُولُ:
لَا يَذْهَبُ الدُّنْيَا حَتَّى يَقُومَ بِأَمْرِ أُمَّتِي رَجُلٌ مِنْ صُلْبِ الْحُسَيْنِ عليه السلام يَمْلَأُ
أَهَا عَدْلًا كَمَا مُلِئْتُ جَوْرًا. قُلْنَا: مَنْ هُوَ يَا رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وآله؟ قَالَ الْإِمَامُ
التَّاسِعُ مِنْ صُلْبِ الْحُسَيْنِ عليه السلام

زید بن ثابت گوید: شنیدم رسول گرامی خدا صلی الله علیه و آله فرمودند:
دنیا به پایان نخواهد رسید تا مردی از نسل [امام] حسین علیه السلام به امر خدا
قیام کند، [زمین] پر از ستم را، سرشار از عدل نماید. عرض کردیم: او کیست ای
رسول خدا صلی الله علیه و آله؟! فرمود: نهمین امام از نسل [امام] حسین علیه السلام.

نکته‌ها

۱. در روایات متعدد، پیامبر گرامی خدا صلی الله علیه و آله از حتمی بودن ظهور حضرت مهدی علیه السلام خبر داده است.
۲. نسب امام مهدی علیه السلام در روایات شیعه روشن است. او از نسل پاک حسین بن علی بن ابی طالب علیه السلام است.
۳. چون در روایات تصریح شده که حضرت مهدی علیه السلام نهمین نفر از نسل امام حسین علیه السلام است، پس حتما متولد شده است.

قِيلَ لَهُ (لِلرَّضَا عليه السلام) يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ مَنْ الْقَائِمُ مِنْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ؟
 قَالَ الرَّابِعُ مِنْ وَلَدِي ابْنُ سَيِّدَةِ الْإِمَاءِ يُظَهِّرُ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ مِنْ كُلِّ جَوْرٍ وَ
 يُقَدِّسُهَا مِنْ كُلِّ ظُلْمٍ وَهُوَ الَّذِي يَشْكُ النَّاسُ فِي وَلَادَتِهِ وَهُوَ صَاحِبُ
 الْغَيْبَةِ قَبْلَ خُرُوجِهِ...^۱

به امام رضا علیه السلام گفتند: ای فرزند رسول خدا! قائم شما اهل بیت کیست؟
 فرمود: چهارمین از فرزندان من، فرزند سرور کنیزان، خداوند به واسطه‌ی وی
 زمین را از هر ستمی پاک گرداند و از هر ظلمی منزه سازد و او کسی است که
 مردم در ولادتش شک کنند و او کسی است که پیش از خروجش غیبت کند...

نکته‌ها

۱. چون مهدی عجل الله تعالی فرجه چهارمین نفر از نسل امام رضا علیه السلام است پس حتماً متولد شده است.
۲. امامان علیهم السلام درباره‌ی غیبت امام زمان عجل الله تعالی فرجه قیام ایشان و اهداف مهم این قیام سخن گفته‌اند.
۳. شک در ولادت حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه به دلیل شرایط خاص حاکم بر زمانه امام عسکری علیه السلام و تهدید جدی بر جان امام مهدی عجل الله تعالی فرجه طبیعی است.

گواهی پدر به ولادت فرزند

عن احمد بن اسحاق بن عبد الله الاشعري قال: «سَمِعْتُ أَبَا مُحَمَّدٍ
الْحَسَنَ بْنَ عَلِيٍّ الْعَسْكَرِيِّ عليه السلام يَقُولُ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يُخْرِجْنِي مِنَ
الدُّنْيَا حَتَّى أَرَانِي الْخَلْفَ مِنْ بَعْدِي أَشَبَّهَ النَّاسَ بِرَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وآله خُلُقًا وَ
خُلُقًا يَحْفَظُهُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي غَيْبَتِهِ ثُمَّ يُظْهِرُهُ فَيَمْلَأُ الْأَرْضَ عَدْلًا وَ
قِسْطًا كَمَا مِلْتُ جَوْرًا وَظُلْمًا»^۱

احمد بن اسحاق گوید: از امام عسکری عليه السلام شنیدم که می فرمود: سپاس از آن
خدايي است که مرا از دنيا نبرد تا آنکه جانشين مرا به من نشان داد، او از نظر
آفرينش و اخلاق شبیه ترين مردم به رسول خدا صلى الله عليه وآله است. خداي تعالی او را در
غيبتش حفظ فرمايد؛ سپس او را آشکار کند و او زمين را پر از عدل و داد نمايد،
همچنان که مملو از جور و ستم شده باشد.

نکته‌ها

۱. از بهترین دلایل بروالات شخص و نسب او، خبردادن پدر فرزند به تولد اوست.
۲. از نشانه‌های حضرت مهدی علیه السلام آن است که در همه چیز همانندی کامل با پیامبرگرامی خدا صلی الله علیه و آله دارد.
۳. خداوند ضامن حفظ حضرت مهدی علیه السلام تا زمان ظهورش است.

عن علی بن الحسین علیه السلام قال: «الْقَائِمُ مِنَّا تَخْفَى وَلَادَتُهُ عَلَى النَّاسِ حَتَّى يَقُولُوا لَمْ يُولَدْ بَعْدَ لِيُخْرِجْ حِينَ يَخْرُجْ وَ لَيْسَ لِأَحَدٍ فِي عُنُقِهِ بَيْعَةٌ.»^۱
 امام سجاد علیه السلام فرمودند: ولادت قائم ما بر مردم پنهان است تا به غایتی که بگویند: هنوز متولد نشده است، تا وقتی که ظهور کند بیعت کسی بر گردنش نباشد.

نکته‌ها

۱. در روایات فراوان، امام مهدی علیه السلام به عنوان قیام کننده اهل بیت علیهم السلام معرفی شده است.
۲. به دلیل پنهانی بودن ولادت حضرت مهدی علیه السلام، عده ای از مردم در تولد ایشان شک می کنند.
۳. امام مهدی علیه السلام برخلاف پدران بزرگوارش، تحت بیعت هیچ کسی نخواهد بود.

عَنْ أَبِي غَانِمٍ الْخَادِمِ: قَالَ وُلِدَ لِأَبِي مُحَمَّدٍ عليه السلام وَلَدٌ فَسَمَّاهُ مُحَمَّدًا
فَعَرَضَهُ عَلَى أَصْحَابِهِ يَوْمَ الثَّالِثِ وَقَالَ هَذَا صَاحِبُكُمْ مِنْ بَعْدِي وَ
خَلِيفَتِي عَلَيْكُمْ وَهُوَ الْقَائِمُ الَّذِي تَمْتَدُّ إِلَيْهِ الْأَغْنَاقُ بِالْإِنْتِظَارِ فَإِذَا
امْتَلَأَتِ الْأَرْضُ جَوْرًا وَظُلْمًا خَرَجَ فَمَلَأَهَا قِسْطًا وَعَدْلًا^۱

ابو غانم خادم گوید: برای امام حسن عسکری علیه السلام فرزندی به دنیا آمد که نام
او را محمد نامید و وی را در سومین روز ولادتش به اصحاب خود عرضه کرد
و فرمود: پس از من این صاحب شما و جانشین من بر شماست و او قائمی
است که مردم در انتظار وی بمانند و چون زمین پر از ظلم و ستم شود ظهور
کند و آن را پر از عدل و داد نماید.

نکته‌ها

۱. بهترین گواهی بر تولد امام مهدی عجل الله تعالی فرجه، شهادت امام حسن عسکری علیه السلام بر ولادت اوست.
۲. با وجود خفقان و تهدید، امام عسکری علیه السلام گروهی از شیعیان را از ولادت فرزندشان با خبر کرد و حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه را به آنها نشان داد.
۳. امام یازدهم ضمن معرفی امام دوازدهم به شیعیان، از غیبت اوخ بر داد و به قیام او بشارت داد.

قيل للإمام العسكري عليه السلام : «يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ فَمَنْ الْحُجَّةُ وَالْإِمَامُ بَعْدَكَ؟» فَقَالَ ابْنِي مُحَمَّدٌ هُوَ الْإِمَامُ وَالْحُجَّةُ بَعْدِي مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَعْرِفْهُ مَاتَ مَيِّتَةً جَاهِلِيَّةً أَمَا إِنَّ لَهُ غَيْبَةً يَخَارُ فِيهَا الْجَاهِلُونَ وَيَهْلِكُ فِيهَا الْمُتَّبِطُونَ...»^۱

به امام حسن عسکری عليه السلام گفته شد: ای پسر رسول خدا صلی الله علیه و آله حجت و امام بعد از شما کیست؟ فرمود: پسر من محمد، او است امام و حجت بعد از من. هر کس بمیرد و او را نشناسد بمردن جاهلیت مرده است. آگاه باشید که برای او غیبتی است که نادانان در آن سرگردان شوند و مبطلان در آن هلاک گردند.

نکته‌ها

۱. حضرت مهدی علیه السلام مصداق همان امامتی است که عدم معرفت به ایشان مرگ جاهلی را در پی خواهد داشت؛ چنان که پیامبرگرمی خدا صلی الله علیه و آله به این نکته اشاره نموده‌اند.
۲. مسئله‌ی غیبت امام مهدی علیه السلام به عنوان یک خبر غیبی، قبل از وقوع آن مطرح بوده است.
۳. اهل معرفت و آنها که حجت الهی را می‌شناسند و از غیبت او آگاهند، گرفتار حیرت و سردرگمی نمی‌شوند.

عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ الْعَسْكَرِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: «إِنَّ ابْنِي هُوَ الْقَائِمُ مِنْ بَعْدِي وَهُوَ الَّذِي يَجْرِي فِيهِ شَرُّ الْأَنْبِيَاءِ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِالْتَّغْمِيرِ وَالْغَيْبَةِ حَتَّى تَقْسُو قُلُوبُ لِطُولِ الْأَمَدِ وَلَا يَثْبُتَ عَلَى الْقَوْلِ بِهِ إِلَّا مَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ فِي قَلْبِهِ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُ بِرُوحٍ مِنْهُ»^۱.

امام حسن بن علی عسکری علیه السلام فرمود: این فرزندم، قائم پس از من است و او همان کسی است که سنت‌های انبیاء علیهم السلام از طول عمر و غیبت در او جاری است تا به غایتی که دل‌ها به واسطه‌ی طول مدت، سخت گردد و جز کسی که خدای تعالی ایمان را در دلش نقش کرده و وی را با روحی از جانب خود مؤید ساخته است در عقیده‌ی به امامت او ثابت نماند.

نکته‌ها

۱. حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه عصاره همه پیامبران است و سنت‌ها و روش‌های ایشان در حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه دیده می‌شود.
۲. کسانی که به حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه و قیام او اعتقاد و باور ندارند در زمان غیبتش به انواع گناهان آلوده خواهند شد.
۳. شرط استقامت و پایداری بر حقانیت حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه ایمان عمیق قلبی و تأیید الهی است.

حضور امام غایب در موسم حج

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عليه السلام قَالَ: «لِلْقَائِمِ غَيَّتَانِ يَشْهَدُ فِي إِحْدَاهُمَا الْمَوَاسِمَ يَرَى النَّاسَ وَلَا يَرَوْنَهُ»^۱.

امام صادق عليه السلام: قائم عليه السلام [را دو غیبت است (غیبت صغری و غیبت کبری) در یکی از آن دو غیبت (کبری) در مواقع حج حاضر شود، و مردم را ببیند؛ ولی مردم او را نبینند (اما در غیبت صغری، خواص اصحاب ایشان را می دیدند و می شناختند).

نکته‌ها

۱. امامان معصوم علیهم السلام سال‌ها قبل از ولادت حضرت مهدی عليه السلام از غیبت ایشان و ویژگی‌های آن خبر داده بودند.
۲. امام مهدی عليه السلام در همان حال که غایب است در اجتماعات مردم، حضور دارد.
۳. غیبت امام عليه السلام به معنای عدم رؤیت ایشان است، نه عدم حضور و تأثیرگذاری ایشان.

پاداش ایستادگی در دوران غیبت

قال سيّد العابدین (عليه السلام): «مَنْ تَبَتَّ عَلَى مُوَالَاتِنَا فِي غَيْبَةِ قَائِمِنَا أَعْطَاهُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ أَجْرَ أَلْفِ شَهِيدٍ مِنْ شُهَدَاءِ بَدْرٍ وَأُحُدٍ».^۱

امام سجاد (عليه السلام): کسی که در غیبت قائم ما بر موالات ما پایدار باشد، خدای تعالی اجر هزار شهید از شهدای بدر و احد به وی عطا فرماید.

نکته‌ها

۱. از مهم‌ترین وظایف منتظران در دوران غیبت حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه) ایستادگی بر ولایت اهل بیت (علیهم السلام) و عدم انحراف از آن است.
۲. ایستادگی بر ولایت به معنی التزام به دستورات امامان (علیهم السلام) است.
۳. پاداش فراوان برای ایستادگی بر ولایت در دوران غیبت، نشان از سختی استقامت دارد.

عن ابی عبدالله علیه السلام قال: قال رسول الله صلی الله علیه و آله: «ظَوُّیْ مَنْ أَدْرَكَ قَائِمَ أَهْلِ بَيْتِي وَهُوَ مُقْتَدٍ بِهِ قَبْلَ قِيَامِهِ يَتَوَلَّى وَلِيَّهُ وَيَتَبَرَّأُ مِنْ عَدُوِّهِ وَيَتَوَلَّى الْأَيِّمَةَ الْهَادِيَةَ مِنْ قَبْلِهِ أُولَئِكَ رُفَقَائِي وَذُوؤُدِّي وَمَوَدَّتِي وَأَكْرَمُ أُمَّتِي عَلَيَّ»^۱

از امام صادق علیه السلام نقل شد که پیامبر گرامی خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: «خوشا به حال کسی که قائم اهل بیت من را پیش از قیامش درک کرده و به او اقتدا کند. دوست او را دوست داشته و از دشمنانش دوری و بیزاری بجوید، و امامان هدایت گر قبل از او را دوست داشته و پیرو آن ها باشد، این گونه افراد، رفیقان من و صاحبان دوستی و مودت من بوده و گرامی ترین امت نسبت به من هستند.

نکته‌ها

۱. پیامبرگرمای خدا ﷺ از همان آغاز، نسبت به انحراف از امامت و ولایت اهل بیت ﺍﻫﻞِ بَیتِ ﺍﻟﯩﻤَﺴَﻨَﻪ، هشدار داده‌اند.
۲. مهم آن است که منتظر حضرت مهدی ﺍﻟﻤَﻤْﺪُﻭﻩ، از همان دوران غیبت، در خط امام و پیرو ایشان باشد.
۳. گرمای ترین مسلمانان نزد پیامبرگرمای خدا ﷺ، شیعیان متعهد به دستورات اهل بیت ﺍﻫﻞِ بَیتِ ﺍﻟﯩﻤَﺴَﻨَﻪ، در زمان غیبت امام مهدی ﺍﻟﻤَﻤْﺪُﻭﻩ می باشند.

عن المفَضَّل بن عمر عن الصادق عليه السلام: «مَنْ مَاتَ مُنْتَظِرًا لِهَذَا الْأَمْرِ
كَانَ كَمَنْ كَانَ مَعَ الْقَائِمِ فِي فُشْطَاطِهِ لَا بَلَّ كَانَ كَالصَّارِبِ بَيْنَ يَدَيِ
رَسُولِ اللَّهِ صلى الله عليه وآله بِالسَّيْفِ.»^۱

از مفَضَّل بن عمر گوید، از امام صادق عليه السلام نقل گردید که حضرت فرمودند:
هر که منتظر این امر باشد و بمیرد مانند کسی است که با قائم عليه السلام در
خیمه اش باشد، نه؛ بلکه مانند کسی است که پیش روی رسول گرامی خدا صلى الله عليه وآله
شمشیر زده باشد.

نکته‌ها

۱. مؤمن باید زیستی منتظرانه و مرگی در حالت انتظار داشته باشد.
۲. کسی که زندگی و مرگش در حالت انتظار می‌گذرد، مانند کسی است که در کنار امام زمان عليه السلام بوده
و در خدمت آن حضرت قرار داشته است.
۳. پاداش مؤمن منتظر در ایام غیبت، مانند مجاهد پایِ رکابِ پیامبر گرامی خدا صلى الله عليه وآله است.

إِنَّ مَنْ إِنْتَظَرَ أَمْرَنَا وَصَبَرَ عَلَى مَا يَرَى مِنَ الْأَذَى وَالْخَوْفِ هُوَ غَدَا فِي
زُمْرَتِنَا؛^۱

امام صادق علیه السلام: کسی که منتظر فرج ما باشد و بر آزار و ترسی که می بیند
شکیبایی ورزد؛ فردا در گروه و زمره ما خواهد بود.

نکته‌ها

۱. انتظار ممکن است نسبت به امور گوناگون باشد؛ اما انتظار برای ظهور دولت اهل بیت علیهم السلام، ارزشمندترین نوع انتظار است.
۲. در مسیر انتظار برای حکومت امام مهدی علیه السلام، سختی‌ها و دشواری‌هایی وجود خواهد داشت، که وظیفه منتظر، صبر و استقامت در برابر آنهاست.
۳. پاداش کسانی که در سختی‌های دوران غیبت، به امام خود وفادار می‌مانند، این است که در قیامت نیز در کنار ایشان محشور خواهند شد.

وَأَعْلَمُوا أَنَّ الْمُتَنَتِّظَ لِهَذَا الْأَمْرِ لَهُ مِثْلُ أَجْرِ الصَّائِمِ الْقَائِمِ؛^۱

امام باقر علیه السلام؛ و بدانید انتظار کشنده‌ی این امر [فرج]، پاداشی چون پاداش روزه‌دار به نماز ایستاده دارد.

نکته‌ها

۱. انتظار، یک عمل ساده در کنار سایر اعمال خوب نیست؛ بلکه جریانی مستمر در زندگی منتظر است؛ همیشه و همه جا.
۲. ترکیب نماز و روزه در بنده، نشان از استمرار و دوام روح بندگی و عبودیت در انسان است.
۳. انتظار فرج، برترین عبادت و منتظر امر فرج پیوسته در حال عبادت است.

قَالَ الْإِمَامُ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ عليه السلام: طُوبَى لِشِيعَتِنَا اَلْتَمَسَكِينَ بِحَبْلِنا فِي غَيْبَةِ قَائِمِنَا الثَّابِتِينَ عَلَى مَوَالِنَا وَالْبِرَاءَةِ مِنْ أَعْدَانِنَا أُولَئِكَ مِنَّا وَنَحْنُ مِنْهُمْ...^۱

امام کاظم علیه السلام: خوشا بر احوال شیعیان ماکه در غیبت قائم ما به رشته ی [ولایت] مامتمسک و بر دوستی ما و بیزاری از دشمنان ما ثابت قدم هستند، آنها از مایند و ما از آنها ایم....

نکته ها

۱. وظیفه اصلی منتظران امام زمان عجل الله تعالی فرجه در دوران غیبت، استقامت در مسیر ولایت ائمه اطهار علیهم السلام و برائت از دشمنان است.
۲. شیعه حقیقی کسی است که به ریسمان محبت اهل بیت علیهم السلام چنگ زده و بر اساس آن عمل می کند.
۳. دوران غیبت دورانی حساس و خطیر است که مراقبت و تقوای بیشتری می طلبد.

قال الصادق عليه السلام: مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ الْقَائِمِ فَلْيَنْتَظِرْ وَلْيَعْمَلْ
بِالْوَرَعِ وَمَحَاسِنِ الْأَخْلَاقِ وَهُوَ مُنْتَظِرٌ^۱

امام صادق عليه السلام: هر کس که بودن در شمار یاران قائم شادمانش سازد، باید
به انتظار باشد و با حال انتظار به پرهیزگاری و خلق نیکو رفتار کند و اوست
منتظر.

نکته‌ها

۱. آرزوی یاری کردن امام زمان علیه السلام کافی نیست باید شرایط یاری را نیز فراهم کرد.
۲. انتظار، یک عمل در کنار سایر اعمال نیست؛ بلکه روح حاکم بر همه اعمال است.
۳. عمل بر اساس ورع و اخلاق نیکو، یک دستور جامع است که تمامی خوبی‌ها را در بر می‌گیرد.

تولّی و تبرّی در ایام غیبت

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: طُوبَى لِمَنْ أَدْرَكَ قَائِمَ أَهْلِ بَيْتِي وَهُوَ يَأْتِمُّ بِهِ فِي غَيْبَتِهِ قَبْلَ قِيَامِهِ وَيَتَوَلَّى أَوْلِيَاءَهُ وَيُعَادِي أَعْدَاءَهُ ذَلِكَ مِنْ رُفَقَائِي وَذَوِي مَوَدَّتِي وَأَكْرَمِ أُمَّتِي عَلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ^۱

پیامبرگرامی خدا ﷺ: خوش آنکه قائم خاندانم را درک کند در حالی که در زمان غیبتش به او اقتدا کرده و دوستان او را دوست بدارد و با دشمنان او دشمنی ورزد. ایشان همنشینان من و گرامی ترین امتم نزد من در قیامت هستند.

نکته‌ها

۱. پیامبرگرامی خدا ﷺ به ظهور امام دوازدهم بشارت داده‌اند.
۲. در زمان غیبت امام زمان ﷺ، یکی از مهم ترین وظایف ما، رعایت تولّی (دوست داشتن اهل بیت علیهم السلام و یاری رساندن به آنها) و تبرّی (برائت از دشمنان آنها) است.
۳. برای پیروی عملی از امام زمان ﷺ نباید منتظر ایام ظهور او بود؛ بلکه در همین دوران غیبت باید به ایشان اقتدا کرد.

وظیفه مهم در دوره ی غیبت

قال ابو عبد الله عليه السلام: «إِنَّ لِصَاحِبِ هَذَا الْأَمْرِ غَيْبَةً فَلْيَتَّقِ اللَّهَ عَبْدُ وَ
لِيَتَمَسَّكَ بِدِينِهِ»^۱

امام صادق علیه السلام: برای صاحب این امر غیبتی است، پس هر بنده ای باید تقوا
پیشه کند و به دین خود پایدار باشد.

نکته ها

۱. ایام غیبت، دوره ای است که بسیاری از افراد در معرض انحراف از باورهای دینی و سست شدن در
عمل به دستورات الهی قرار می گیرند.
۲. در ایام غیبت آنچه برای مؤمن اولویت دارد؛ عمل کردن در چارچوب دین و بر محور پرهیزکاری است.
۳. در آخر الزمان، تقوا و تمسک به دین مانع از سقوط انسان و گمراهی او می شود.

۱. إثبات الهداة بالنصوص والمعجزات، ج ۵، ص ۸۸، ح ۱۵۰

عن علی امیرالمؤمنین علیه السلام فی قوله تَعَالَى: «وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ» قَالَ هُمْ آلُ مُحَمَّدٍ يَنْعَتُ اللَّهُ مَهْدِيَّهُمْ بَعْدَ جَهْدِهِمْ فَيُعْزُّهُمْ وَيُذِلُّ عَدُوَّهُمْ»^۱

امام علی علیه السلام: درباره آیه: «و اراده کردیم بر کسانی که در زمین ضعیف شده اند منت گذاریم و آن ها را امامان و وارثان زمین قرار دهیم»؛ فرمودند: کسانی که ضعیف شده اند در روی زمین آل محمد هستند، خدای متعال مهدی آل محمد را مبعوث می فرماید، پس ایشان را [اهل بیت را] عزیز و دشمنان شان را ذلیل می کند.

نکته‌ها

۱. طبق تفسیر ائمه اطهار علیهم‌السلام، آیاتی از قرآن کریم به حکومت حضرت مهدی علیه‌السلام اشاره دارند.
۲. گرچه این آیه در ظاهر درباره‌ی بنی اسرائیل نازل شده است، اما در واقع بیان سنت قطعی الهی مبنی بر نجات مستضعفان و مظلومان در همه‌ی تاریخ است.
۳. مهم‌ترین دستاورد حکومت امام زمان علیه‌السلام، عزت و سربلندی مؤمنان و ذلت و خواری کافران خواهد بود.

عن علی علیه السلام فی خُطْبَةٍ لَهُ فِي ذِكْرِ الْمَلَأِ حِمٍّ: يَغْطِفُ الْهَوَى عَلَى الْهُدَى إِذَا عَظَفُوا الْهُدَى عَلَى الْهَوَى وَيَغْطِفُ الرَّأْيُ عَلَى الْقُرْآنِ إِذَا عَظَفُوا الْقُرْآنَ عَلَى الرَّأْيِ^۱.

امام علی علیه السلام: هوای نفس را به هدایت برمی‌گرداند به هنگامی که مردم هدایت را به هواپرستی تبدیل می‌نمایند. رأی را بسوی قرآن برمی‌گرداند [و با آن تطبیق می‌نماید] به هنگامی که دیگران قرآن را برای رأی خویش بر می‌گردانند.

نکته‌ها

۱. در جامعه قبل از ظهور، هواهای نفسانی به جای هدایت الهی قرار گرفته است و امام مهدی علیه السلام این روند نادرست را اصلاح می‌کند.
۲. در جامعه قبل از ظهور، به جای قرآن، آرای اشخاص، معیار قرار گرفته است و امام مهدی علیه السلام، قرآن را در جامعه مطرح و شاخص قرار می‌دهد.
۳. حکومت امام زمان علیه السلام، حکومت قرآن و هدایت الهی است. در این حکومت، جایی برای جولان هواهای نفسانی و آرای شخصی وجود ندارد

همراهی با امام از غیبت تا ظهور

... أَلْقَائِلُ مِنْكُمْ «إِنْ أَدْرَكْتُ الْقَائِمَ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ نَصْرْتُهُ» كَالْمُقَارِعِ مَعَهُ
بِسَيْفِهِ؛^۱

امام باقر علیه السلام: هر که از شما بگوید: «اگر قائم آل محمد را دریابم، یاری اش می‌کنم»؛ همچون کسی است که با شمشیرش در رکاب او جهاد می‌کند.

نکته‌ها

۱. خوشا به حال کسی که پیش از ظهور، در اندیشه یاری امام زمانش باشد.
۲. قصد و نیت یاری امام زمان علیه السلام جهت گیری مبارکی است که می‌تواند بر همه‌ی ابعاد زندگی انسان مؤثر باشد.
۳. نیت یاری رسانی به امام زمان علیه السلام، از همین الان - که دوره ی غیبت است - ما را با امام خویش همراه می‌کند.

عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الصَّادِقِ عليه السلام قَالَ: «حَمْسٌ قَبْلَ قِيَامِ الْقَائِمِ عليه السلام الْيَمَانِيُّ وَ
السُّفْيَانِيُّ وَالْأُنَادِيُّ يُنَادِي مِنَ السَّمَاءِ وَخَسَفُ بِالْبَيْدَاءِ وَقَتْلُ النَّفْسِ
الرَّكِيَّةِ»^۱

امام صادق عليه السلام: پیش از قیام قائم عليه السلام پنج نشانه است: یمانی و سفیانی و منادی
که از آسمان ندا دهد و فرو رفتن زمین در بیداء و کشته شدن نفس رکیته.

نکته‌ها

۱. گرچه زمان ظهور، معلوم نیست ولی بیان نشانه‌ها سبب امیدواری به ظهور است.
۲. بیان نشانه‌ها نوعی آمادگی دادن به مؤمنان، نسبت به حوادث پیش از ظهور است.
۳. از فواید بیان نشانه‌های ظهور، شناخت مدعیان دروغ‌گوست.

عن الْبَاقِرِ يَقُولُ: «الْقَائِمُ مِنَّا مَنْصُورٌ بِالرُّعْبِ مُؤَيَّدٌ بِالنَّصْرِ تَطْوَى لَهُ الْأَرْضُ وَتَظْهَرُ لَهُ الْكُنُوزُ يَبْلُغُ سُلْطَانُهُ الْمَشْرِقَ وَالْمَغْرِبَ وَيُظْهِرُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ بِهِ دِينَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ فَلَا يَنْقَى فِي الْأَرْضِ حَرَابٌ إِلَّا قَدْ عَمِرَ وَيَنْزِلُ رُوحُ اللَّهِ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ عَ فَيُصَلِّي خَلْفَهُ.»^۱

امام باقر (علیه السلام): قائم ما منصور به رعب است و مؤید به نصر، زمین برای او درنوردیده شود و گنج‌های خود را ظاهر سازد، و سلطنتش شرق و غرب عالم را فراگیرد و خدای تعالی به واسطه‌ی او دینش را بر همه‌ی ادیان چیره گرداند، گرچه مشرکان را ناخوش آید، و در زمین ویرانه‌ای نماند جز آنکه آباد گردد و روح الله عیسی بن مریم فرود آید و پشت سر او نماز گزارد.

نکته‌ها

۱. در قیام حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه، امدادهای غیبی الهی فراوانی رخ می دهد که نشانه‌ی حقانیت قیام اوست.
۲. در حکومت امام مهدی عجل الله تعالی فرجه، علیرغم خواست دشمنان دین اسلام جهانی خواهد شد.
۳. حکومت امام مهدی عجل الله تعالی فرجه، تمام زمین را فرا خواهد گرفت.

شیوه حکومت حضرت مهدی علیه السلام بر اساس کتاب خدا و سنت نبوی

عن الصادق علیه السلام عن ابيه عن جده علیه السلام قال: قال رسول الله صلی الله علیه و آله: «الْقَائِمُ مِنْ
وُلْدِي اِسْمُهُ اِسْمِي وَكُنْيَتُهُ كُنْيَتِي وَشِمَائِلُهُ شِمَائِلِي وَسُنَّتُهُ سُنَّتِي يُقِيمُ
النَّاسَ عَلَى مِلَّتِي وَشَرِيعَتِي وَيَدْعُوهُمْ إِلَى كِتَابِ رَبِّي عَزَّوَجَلَّ...»^۱
امام صادق علیه السلام و او از پدرش و او از جدش و او از رسول خدا صلی الله علیه و آله روایت کند که
فرمود:

«قائم از فرزندان من است، نامش نام من و کنیه اش کنیه ی من است، شمائل
او شمائل من و روش او روش من می باشد و مردم را بر آیین و دینم بدارد و آنها را
به کتاب پروردگارم فراخواند...».

نکته‌ها

۱. حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه شخصیتی است که هم نسب و هم هدف و برنامه‌ی او روشن است.
۲. امام زمان عجل الله تعالی فرجه ادامه دهنده‌ی راه و مکتب پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله است. عملکرد و برنامه‌ی ایشان بر اساس قرآن و سنت رسول خدا صلی الله علیه و آله خواهد بود.
۳. مهم‌ترین مأموریت و رسالت امام زمان عجل الله تعالی فرجه بازگرداندن مردم به کتاب خدا (قرآن) و سنت رسول خدا صلی الله علیه و آله است.

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَطَاءٍ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ الْبَاقِرَ عليه السلام فَقُلْتُ: «إِذَا قَامَ الْقَائِمُ عليه السلام بِأَيِّ سِيرَةٍ يَسِيرُ فِي النَّاسِ فَقَالَ يَهْدِمُ مَا قَبْلَهُ كَمَا صَنَعَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه وآله وَيَسْتَأْنِفُ الْإِسْلَامَ جَدِيدًا^۱.

عبد الله بن عطاء گوید: از امام باقر عليه السلام سؤال کردم و گفتم: هنگامی که قائم عليه السلام قیام کند به کدام روش در میان مردم رفتار خواهد کرد، پس فرمود: «آنچه را (بدعت و پیرایه) پیش از او بوده از اساس ویران خواهد نمود، آنچنان که رسول خدا صلى الله عليه وآله عمل کرد، و او اسلام را از نو شروع خواهد فرمود».

نکته‌ها

۱. سیره‌ی امام مهدی عجله الله تعالی فرجه، مانند سیره‌ی پیامبر گرامی خدا صلى الله عليه وآله است.
۲. امام مهدی عجله الله تعالی فرجه با ظهور خود به دنبال زنده کردن سیره و روش پیامبر گرامی خدا صلى الله عليه وآله است.
۳. مقصود از اسلام جدید، همان اسلام ناب محمدی است که توسط مخالفان، تحریف شده است.

عن امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام قال: قال رسول الله صلی الله علیه و آله «الْأَيُّمَةُ بَعْدِي اثْنَا عَشَرَ، أَوَّلُهُمْ أَنْتَ يَا عَلِيُّ وَآخِرُهُمُ الْقَائِمُ الَّذِي يَفْتَحُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ عَلَى يَدَيْهِ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَ مَغَارِبَهَا»^۱

از امام علی علیه السلام روایت است که پیامبر گرامی خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: پس از من امانان، دوازده نفرند. اولین شان تو هستی یا علی و آخرین شان «قائم» است که خداوند به دست او شرق و غرب زمین را فتح می کند.

نکته ها

۱. در روایات فراوان پیامبر گرامی خدا صلی الله علیه و آله تصریح فرمودند که امامان پس از من دوازده نفرند.
۲. مطابق پیشگویی پیامبر گرامی خدا صلی الله علیه و آله، قیام دوازدهمین امام، قطعی است.
۳. طبق پیشگویی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله، حضرت مهدی علیه السلام بر همه جهان حکومت خواهد کرد.

فراگیر شدن اسلام هنگام ظهور

إِذَا قَامَ الْقَائِمُ لَا يَنْقَى أَرْضُ الْإِنْدِيِّ فِيهَا بِشَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ^۱

امام صادق علیه السلام: هرگاه قائم علیه السلام قیام کند، هیچ سرزمینی باقی نمی ماند؛ مگر آنکه ندای توحید پروردگار و رسالت حضرت محمد صلی الله علیه و آله در آن طنین انداز می شود.

نکته‌ها

۱. مطابق روایات شیعه و سنی، در دولت حضرت مهدی علیه السلام اسلام همه زمین را فرا می گیرد.
۲. این بشارت در آیات متعدد از جمله آیه ۳۳ سوره توبه و آیه ۵۵ سوره نور نیز بیان شده است.
۳. این واقعیت، سبب دلگرمی مؤمنان و استقامت ایشان در برابر سختی های دینداری در دوران غیبت می شود.

إِذَا ظَهَرَ الْقَائِمُ يُسَوِّى بَيْنَ النَّاسِ حَتَّى لَا تَرَى مُحْتَاجًا إِلَى الزَّكَاةِ؛^۱
 امام باقر (عج): آنگاه که حضرت قائم [عج] ظهور کند، بین مردم مساوات و
 عدالت برقرار می‌کند، آنگونه که هیچ محتاج به زکاتی را مشاهده نمی‌کنی.

نکته‌ها

۱. در دولت حضرت مهدی (عج) ارزش‌های الهی و انسانی مانند «مساوات» زنده خواهد شد.
۲. در دولت حضرت مهدی (عج) فقر و نداری ریشه کن می‌شود و نیازمندی باقی نمی‌ماند.
۳. الگوی حکومتی مهدوی می‌رساند که امروز هم از مهمترین کارهای دولت‌های اسلامی رفع فقر از جامعه است.

نفوذ عدالت امام زمان علیه السلام در عصر ظهور

قال الصادق عليه السلام: ... أَمَا وَاللَّهِ لَيَدْخُلَنَّ عَلَيْهِمْ عَذْلُهُ جَوْفُ يُبُوتِهِمْ كَمَا يَدْخُلُ الْحَرُّ وَالْقُرُ^۱.

امام صادق علیه السلام: ... بدانید به خدا سوگند که موج دادگستری او بدان گونه که گرما و سرما نفوذ می کند تا درون خانه های آنان راه خواهد یافت.

نکته ها

۱. در دولت حضرت مهدی علیه السلام عدالت، در همه ی ابعاد جامعه؛ از کوچکترین جزئیات تا بزرگترین مسائل، به طور کامل اجرا خواهد شد.
۲. در حکومت امام مهدی علیه السلام حتی روابط افراد در درون خانواده بر اساس عدالت و انصاف خواهد بود و هیچ فردی به دیگری ظلم نخواهد کرد.
۳. نفوذ عدالت امام مهدی علیه السلام به داخل خانه ها نشان می دهد که در زمان ظهور، افراد به طور آزاد و از سر انتخاب، عدالت را می پذیرند و آن را در زندگی خود اجرا می کنند.

قال علي بن الحسين عليه السلام: إِذَا قَامَ الْقَائِمُ أَذْهَبَ اللَّهُ عَنْ كُلِّ مُؤْمِنٍ الْعَاهَةَ
وَرَدَّ إِلَيْهِ قُوَّتَهُ^۱

امام سجاد عليه السلام: هنگامی که قائم ماقیام کند خداوند از هر مؤمنی آفت را
می برد و نیرویش را به او برمی گرداند.

نکته ها

۱. سلامت و قوت دو نعمت بزرگ الهی است که در مسیر بندگی انسان یاری گراو هستند.
۲. دوره حکومت امام مهدی عجل الله تعالی فرجه؛ دوران سلامت و نیرومندی مؤمنان است.
۳. «عاهه» در لغت به معنای «آفت» است و هر آفتی را شامل می شود؛ چنانکه «قوة» نیز هر نوع نیرومندی مادی و معنوی را در بر می گیرد.

ارتباط با امام زمان علیه السلام در دوران ظهور

عن ابی عبدالله علیه السلام قال: «إِنَّ قَائِمَنَا إِذَا قَامَ مَدَّ اللَّهُ لِشِيعَتِنَا فِي أَسْمَائِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ حَتَّى لَا يَكُونَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقَائِمِ بَرِيدٌ يُكَلِّمُهُمْ فَيَسْمَعُونَ وَيَنْظُرُونَ إِلَيْهِ وَهُوَ فِي مَكَانِهِ» ۱

امام صادق علیه السلام: وقتی قائم، ما قیام کند، خداوند چنان دیدگان و گوش‌های شیعیان ما را وسعت می‌دهد که دیگر میان آنان و قائم علیه السلام، حائلی نخواهد بود و حضرت با آنان صحبت می‌کند و آنان به وی نظر می‌کنند و به او گوش می‌سپارند؛ در حالی که آن حضرت در جایگاهش نشسته است.

نکته‌ها

۱. بر اساس روایات، در روزگار ظهور، پیشرفت علمی فراوانی در بخش‌های مختلف علوم رخ می‌دهد
۲. از آنجاکه بر اساس سنت الهی، امور عالم به شکل طبیعی رخ می‌دهد؛ این‌گونه روایات حکایت از پیشرفت ارتباطات در دوره‌ی ظهور می‌کند.

گسترده‌گی معجزات حضرت مهدی عجله الله تعالی فرجه

عن ابی عبدالله علیه السلام: مَا مِنْ مُعْجَزَةٍ مِنْ مُعْجَزَاتِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْأَوْصِيَاءِ إِلَّا وَ يُظْهِرُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى مِثْلَهَا فِي يَدِ قَائِمِنَا لِتَمَامِ الْحُجَّةِ عَلَى الْأَعْدَاءِ^۱
 امام صادق علیه السلام: هیچ یک از معجزات پیامبران و اوصیا نیست؛ مگر این که
 خداوند برای تمام شدن حجت بر دشمنان، مثل آن را بردستان قائم ما
 جاری می‌سازد.

نکته‌ها

۱. امام مهدی عجله الله تعالی فرجه وارث همه‌ی پیامبران و جانشینان ایشان است.
۲. امام مهدی عجله الله تعالی فرجه با امدادهای غیبی فراوان از سوی خدا یاری می‌گردد.
۳. با وجود فراوانی معجزات و نشانه‌ها در عصر ظهور، هیچ عذری در نپذیرفتن حق مقبول نخواهد بود.

ایمان به وعده الهی: موتور محرکه انتظار

عن عبد الرحمن بن كثير قال: «كُنْتُ عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عليه السلام إِذْ دَخَلَ عَلَيْهِ مَهْزَمُ الْأَسَدِيِّ فَقَالَ أَخْبِرْنِي جُعِلْتُ فِدَاكَ مَتَى هَذَا الْأَمْرُ الَّذِي تَنْتَظِرُونَهُ فَقَدْ ظَالَ فَقَالَ يَا مَهْزَمُ كَذَبَ الْوَقَّاتُونَ وَهَلَكَ الْمُشْتَغِلُونَ وَنَجَا الْمُسْلِمُونَ وَإِلَيْنَا يَصِيرُونَ»^۱.

در محضر ابی عبداللہ علیه السلام بودم که مهزم اسدی وارد شد و به حضرت عرض کرد: «جانم به فدای شما! به من خبر بدهید که وقت آن امری که ما منتظر آن هستیم چه زمانی خواهد بود؟ انتظار ما طول کشید». حضرت به ایشان فرمودند: «ای مهزم! کسانی که زمان آن را معین کرده اند دروغ گفتند، و کسانی که عجله کردند هلاک و نابود شدند، اما کسانی که تسلیم [اراده خداوند] هستند، نجات یافتند و به سوی ما بازمی گردند»^۲.

۱. الغيبة، طوسی، ج ۴۱۳، ص ۴۲۶

۲. امام صادق علیه السلام

نکته‌ها

۱. انتظار تشکیل دولت حق، از زمان امامان علیهم‌السلام بوده و ائمه علیهم‌السلام خودشان جزء اولین منتظران هستند.
۲. در دوره‌ی انتظار، پیوسته باید مراقب رفتار خود باشیم؛ نه برای ظهور وقت تعیین کنیم و نه درباره‌ی آن عجله کنیم.
۳. مؤمن منتظر، در عین اشتیاق و بی‌قراری برای ظهور، تسلیم اراده‌ی خداوند است؛ هرچند غیبت طولانی شود.